

vidua tunc erat Marcelli morte Julia. Habebat tum Agrippa in matrimonio Marcellam, Octaviae, sororis Augusti, filiam, quae cum amanter concorderetque vivebat, et ex ea liberos susceperat. Sed Augustus, exorata sorore, ut sibi genero cederet, Agrippae, dimissa Marcella, Juliam uxorem dedit.

corona navalis Skibskrans (3: en Guldkrans, sammensat af smaa Skibssnabler).

V. Priskonkurrencer.

Til Besvarelse af de for Aaret 1882—83 af Universitetet udsatte 13 Prisopgaver*) indkom i Aaret 1883—84 5 Afhandlinger, nemlig en statsvidenskabelig, en filosofisk, en klassisk-filologisk, en østerlandsk-filologisk og en fysisk. Af disse Afhandlinger fandtes den statsvidenskabelige, den klassisk-filologiske og den fysiske værdige til Prisen. Den østerlandsk-filologiske tilkendtes der et hæderlig Akcessit Forfatterne fandtes at være:

af de prisbelønnede Afhandlinger:

Cand. polit. Julius Wilhelm Schovelin, af den statsvidenskabelige,

Cand. philol. M. J. Goldschmidt, af den klassisk filologiske,

Adjunkt, Cand. math. N. Andersen, af den fysiske;

af den Akcessit tilkendte østerlandsk-filologiske Afhandling:

Cand. philol. R. O. Besthorn.

Vedkommende Censorers Bedømmelse af de indleverede Afhandlinger lyder saaledes:

I. Den statsvidenskabelige Afhandling. Som Besvarelse af den statsvidenskabelige Prisopgave: »Til Belysning af de Momenter, der bestemme Arbejdslønnens Højde, ønskes en samlet Fremstilling af de Arbejdsnedlæggelser (strikes), der have fundet Sted her i Landet i de sidste 20 Aar, deres umiddelbare Resultater og videre Virkninger«, er der indkommet en Besvarelse med Motto: »On se tromperait en croyant que, considérée en soi, en bloc, la grève ait nui à la classe ouvrière. Elle a certainement contribué a faire respecter davantage les ouvriers par les patrons.«

Forfatteren til denne i det hele vel skrevne og udførlige Afhandling har, maaske af Mangel paa tilstrækkelig Tid, nærmest begrænset sig til at give en samlet Fremstilling af de sidste tyve Aars Arbejdsnedlæggelser med samt deres umiddelbare Resultater, hvorimod deres videre Virkninger kun i ringe Grad ere forfulgte, hvorved det indledende Afsnit, som omhandler de Momenter, der bestemme Arbejdslønnens Højde, kommer til at savne sit fornødne Supplement. Med den fremhævede Begrænsning af Opgaven hænger det sammen, at Undersøgelsen af, hvilke Erfaringer der kunne uddrages af den foregaaede Udvikling, noget savner Helhed i Maal og Methode, idet Behandlingen er blevet mere historisk end egentlig statistisk anlagt, saa at Forfatteren end ikke synderlig har benyttet de af ham selv som Bilag udarbejdede statistiske Tavler. Navnlig savnes saaledes fornøden Oplysning om den Indflydelse, som Strikerne paa den ene Side maa antages at øve paa den definitive og varige Arbejdsløns Højde, paa den anden Side paa Indførelsen af Varer fra Udlandet saa vel som Landets egen Udførsel dertil.

Til Trods for de her paa pegede Mangler tro vi dog, at Afhandlingen maa anses værdig til at belønnes med Universitetets Guldmedaille. Ikke blot er der nemlig med stor Flid og megen Omsigt fremskaffet et betydeligt Materiale, som hidtil ikke har foreligget og maaske vanskelig senere vil kunne skaffes tilstede i samme Omfang, hvorfor det ogsaa vilde være ønskeligt, om det gennem Offentliggjørelse i Trykken kunde bevares og gjøres almen tilgængeligt; men der er tillige i Behandlingen af de enkelte vigtigere Striker vist et godt nationalekonomisk Blik for de Momenter, som ved hver især have været af afgjørende Be-

*) Univ. Aarb. f. 1882—83 S. 198.

tydning, og der er i enkelte Retninger leveret virkelig gode Bidrag til Belysning og Forstaaelse af Strikernes Betydning, i hvilken Henseende særlig Fremstillingen af den Rolle, som Striden om Priskuranter har spillet, og den Betydning, som disses Fastholden har, fortjener at fremhæves. Det bør ogsaa bemærkes, at der hos Forfatteren er en kjendelig Bestræbelse efter at være upartisk, om det end maa siges, at det ikke overalt er lykkedes ham at være det. Som Mangler ved denne Del af Afhandlingen kan det nævnes, at Forfatteren udelukkende dvæler ved Betragtningen af de industrielle Forhold uden at komme ind paa de samtidige Forhold paa Landbrugets Omraade, uagtet dette særlig for et agerbrugende Land maatte have sin store Interesse, samt at Fremstillingen i stilistisk Henseende ikke er tilstrækkelig gjenarbejdet og stundom tynget af unødvendige Enkeltheder, hvorved Overblikket skades. Da disse Mangler imidlertid for en Del tør tilskrives den Omstændighed, at Tidens Knaphed ikke har tilladt Forfatteren en fornyet Gjennemgaaen og Sigten af det betydelige Stof, tage vi ikke i Betænkning at tilkjende ham den udsatte Pris.

Den 12. Marts 1884.

Wilh. Scharling.

V. Falbe Hansen.

Harald Westergaard.

II. Den filosofiske Afhandling. Som Besvarelse af den filosofiske Prisopgave for 1882—83: »Der ønskes en Fremstilling og kritisk Vurdering af de Grundbegreber, paa hvilke Modsætningen mellem det theoretiske og det praktiske maa siges at bero«, er der indkommet en Afhandling med Motto: »Skulde vi nu ikke være enige om at være Mennesker! S. Kierkegaard.«

Forfatteren af denne Afhandling er sikkert i Besiddelse af gode Anlæg; men han har taget sig Sagen for let, og hans alt for store Selvtillid og Mangel paa Kritik har givet hans Arbejde Præget af Umodenhed. Til den Sagen vedrørende Literatur synes han slet ikke at have Kjendskab. Af nogle nyere danske Skrifter giver han Uddrag med kritiske Bemærkninger, men gaar ogsaa herved unøjagtig og overfladisk frem. Egentlig er han slet ikke kommet ind paa en Behandling af det stillede Spørgsmaal, idet han ikke har set, at dette fordrede en psykologisk Undersøgelse af Forholdet mellem de theoretiske og praktiske Elementer i den menneskelige Natur og dernæst en Drøftelse af Ethikens Principer, Vi kunne derfor — trods de forskjellige Glimt af Begavelse, der spores i Afhandlingen — ikke tilkjende ham nogen Pris.

Den 3. Marts 1884.

S. Heegaard,

H. Høffding,

K. Kroman.

III. Den klassisk-filologiske Afhandling. Som Besvarelse af Prisopgaven i klassisk Filologi: »Sagnet om Helena, med særligt Hensyn til Stesichoros' og Euripides' Bearbejdelser deraf« er indkommet en paa Latin skreven Afhandling med Motto: »Davos sum, non Oedipus.«

Forfatteren har med megen Omhu samlet, ordnet og drøftet de forskjellige Kildesteder angaaende Helenasagnet, og har i lignende Fuldstændighed benyttet de nyere Hovedarbejder derom. Han har, som det burde sig, naar man vilde give en udtømmende Fremstilling af Sagnet, ikke indskrænket sig til Literaturen alene, men ogsaa medtaget de billedlige Fremstillinger, hvorved man dog maa undres over, at det arkæologiske Materiale ikke lige saa vel som det filologiske er belagt med Citater til fuldstændigere Kontrol. Fremstillingen af Sagnet's successive Udvikling er paa de fleste Punkter god og naturlig; men Afhandlingen lider af en alt for stor Bredder og af hyppige Gjentakelser, hvorved der undertiden fremtræder en vis Mangel paa Præcision og Sikkerhed. Det latinske Sprog er flydende nok; men det har gjennemgaaende ikke megen latinsk Farve, og man stødes af og til af paafaldende Skjødesløsheder og Fejl. Dog kunne vi ikke tillægge disse Mangler saa megen Vægt lige over for Arbejdets oven for nævnte gode Sider, at dette kunde afholde os fra at kjende den værdig til den udsatte Pris.

Den 18. Marts 1884.

J. L. Ussing.

M. Cl. Gertz.

IV. Den østerlandsk-filologiske Afhandling. Som Besvarelse af Opgaven i østerlandsk Filologi for 1882—83: »At undersøge Oprindelsen til det af arabiske Forfattere fulgte almindelige System for den arabiske Grammatiks Behandling og fremstille dettes videre Udvikling» er indkommet en Afhandling med Motto: »Wer nicht eine Zeit lang an dieser zähen Speise nagt, kommt schwerlich je zu einer genaueren Kenntniss der arabischen Sprache» (Dieterici). Forfatteren lægger heri for Dagen en selvstændig og eftertænsom Benyttelse af det anvendte Materiale, saa at det ret vel er lykkedes ham, ved at udhæve de vigtigste Forfattere og give passende Indholdsangivelser af forskellige Værker, at fremstille den væsentligste Udvikling i Behandlingen af den arabiske Grammatik. Da han imidlertid paa enkelte Steder røber nogen Uøjagtighed og Usikkerhed i sine Oversættelser fra Arabisk, desuden har undladt at benytte nogle af de for Haanden værende Kildeskrifter, og været lidt vel kortfattet i Behandlingen af Exempler paa de enkelte Grammatikeres indbyrdes Afvigelser, kunne vi ikke tilkjende ham Prisbelønningen; men som en Opmuntring til Fortsættelsen af disse Studier tildele vi ham et hæderligt Akkessit.

Den 15de Marts 1884.

A. F. Mehren.

Vilh. Thomsen.

V. Den fysiske Afhandling. Som Besvarelse af Prisopgaven i Fysik: »En historisk Fremstilling af de vigtigste Undersøgelser over de elektriske Induktionsstrømme», er der indkommet en Afhandling med Motto: — *Otium sine literis mors est et hominis vivi sepultura.*»

Forfatteren til denne Afhandling har behandlet Opgaven med Interesse og leveret et Arbejde, som er temmelig fuldstændigt, saa vidt det naar; men der har manglet ham Tid til at faa de svenske Undersøgelser medtagne, hvad han maaske kunde have naaet, om han med mindre Omstændelighed havde behandlet saadanne Undersøgelser, som i Tidernes Løb have tabt en stor Del af deres Betydning. Da imidlertid det meget, der er leveret, er givet i en korrekt, klar, overskuelig og i det hele taget vel ordnet Form, og han derved har vist, at han baade er vel bekendt med Literaturen og forstaar at benytte den, tilkjende vi ham Prisen.

Den 5te Marts 1884.

C. Holten.

Julius Thomsen.

S. M. Jørgensen.

De for Aaret 1883—84 udsatte Prisopgaver vare:

1. Theologi. At give en historisk kritisk Fremstilling af de vigtigste Opfattelser, som ere fremkomne i Kirken om Menneskenes Tilstand mellem Døden og Opstandelsen, og undersøge, hvorvidt der ud af Skriftens Antydninger og Kristendommens almindelige Grundtanker lader sig udlede nogen Lære om dette Spørgsmaal.
2. Lovkyndighed. Der ønskes en Undersøgelse efter Sagens Natur og nordisk Ret af det Spørgsmaal, hvorvidt en sekundær Sikkerhedsret forbedres derved, at en forudgaaende Sikkerhedsret i samme Ting ophører formedelst Fordringens Betaling eller af anden Grund.
3. Statsvidenskab. Hvorvidt bestemmes Ombytningsforholdet i den internationale Handel af andre Love end dem, der beherske Omsætningen inden for det enkelte Samfunds Grænser.
4. Lægevidenskab. Der ønskes en paa egne Forsøg støttet Sammenligning af den Grad af Nøjagtighed, som kan opnaas ved Urinstoffets kvantitative Bestemmelse ved de forskellige Metoder, som benyttes eller kunne benyttes ved fysiologiske og patologiske Undersøgelser.
5. Filosofi. Der ønskes en Fremstilling af Auguste Comte's Positivism og en Undersøgelse af dens filosofiske Betydning.
6. Historie. Tiggermunkenes Historie i Danmark.
7. Klassisk Filologi. Der forlanges en dansk Oversættelse og en paa Latin affattet kritisk Kommentar til Skriftet: *de bello Alexandrino. Liber de bello Alexandrino*

Danice vertatur et commentario Latine scripto illustretur. 8. Østerlandsk Filologi. Dannelsen og Brugen af Præpositionerne i Sanskrit uden for Sammensætning med Verber. 9. Nordisk Filologi. Med hvilken Ret kan man paastaa, at det skandinaviske Norden har haft et fælles Sprog, hvorfra de nyere skandinaviske Sprog stamme. 10. Fransk Filologi. En Oversigt over de Ord af græsk Oprindelse eller med græske Bestanddele, der til forskellige Tider og paa forskellige Maader ere optagne i det franske Sprog. 11. Matematik. Theorien af periodiske Kjødebrøker udviklet saaledes, at derved ogsaa er taget Hensyn til E. de Jonquières's Bidrag i Comptes rendu des séances de l'Académie Française 1883. 12. Fysik. En Redegjørelse for de Regelmæssigheder, der finde Sted i faste og flydende Legemers Molekularrumfang. 13. Naturhistorie. En kritisk Fremstilling af Læren om Pseudomorfoser og dens Betydning for Mineralogien og Geognosien.

VI. Akademiske Promotioner.

I Aaret 1883—84 have 18 Promotioner fundet Sted, idet der er tildelt en den juridiske, elleve den medicinske og fire den filosofiske Doktorgrad samt to den theologiske Licentiatgrad.

Klinisk Assistent ved den kgl. Fødselsstiftelse Peter Joachim Bondesen (Lægeexamen i Januar 1877) forsvarede den 13. Septbr. 1883 sin for Doktorgraden i Medicinen skrevne Afhandling: »Om den antiseptiske Behandling af complicerede Fracturer og dens Indflydelse paa disse Læsioners Forløb og Prag-nose.« Paa Embeds Vegne opponerede Proff., Dr. A. Stadfeldt (i Prof. M. H. Saxtorphs Forfald) og Dr. P. Plum, af Tilhørerne Reservekirurg ved Kommune-hospitalet, Dr. Leopold Meyer. Handlingen styredes af Prof., Dr. Warncke som Prodekan i Stedet for Prof. Stadfeldt. Graden meddelt d. 27. Septbr. 1883.

Kandidat paa Kommunehospitalet, Læge Peter Johannes Liisberg (Læge-examen i Juni 1878) forsvarede den 15de Septbr. 1883 sin for Dok-torgraden i Medicinen skrevne Afhandling: »Studier over nogle physiske Car-verniesymptomer«. Paa Embeds Vegne opponerede Proff., Dr. C. E. With og Dr. C. M. Reisz, af Tilhørerne praktiserende Læge, Cand. mag. Chr. Krarup, Res-serve-læge, Dr. E. Israel og praktiserende Læge, Dr. L. J. Mygge. Graden meddelt den 27. Septbr. 1883.

Adjunkt ved Reykjavik lærde Skole, Cand. philol. Bjørn Magnússon Olsen (filologisk-historisk Skoleembedsexamen i Juni 1877) forsvarede den 21de Septbr. 1883 sin for den filosofiske Doktorgrad skrevne Afhandling: »Runerne i den oldislandske Literatur«. Paa Embeds Vegne opponerede Professor, Dr. K. Gis-lason og Docent, Dr. Ludv. F. A. Wimmer, af Tilhørerne Cand. mag. G. Thor-láksson. Graden meddelt den 22. Septbr. 1883.

Sognepræst for Veilby og Præst ved Sindssygeanstalten ved Aarhus Henry Braem Ussing (theologisk Embedsexamen i Juni 1877) forsvarede den 25. Septbr. 1883 sin for den theologiske Licentiatgrad skrevne Afhandling: »Den christelige Vished. Apologetiske Undersøgelser med særligt Hensyn til Franks »System der christlichen Gewissheit«. Paa Embeds Vegne opponerede Proff.,